

ключове значення для реалізації німецько-радянського пакту, після вступу СРСР у Польщу Гітлер остаточно відмовляється від пропаганди «Великої України». Адже набагато вигіднішим для Німеччини був союз з потужною, індустріалізованою, визнаною міжнародною спільнотою державою, аніж з українським напівколоніальним державним утворенням. Але поступово ідею «Великої України» перехоплює СРСР, що яскраво проявилось в червні 1940 р., під час приєднання Бессарабії та Буковини.

Отже, українське питання було одним з ключових у радянсько-німецьких відносинах 1938–1940 рр. На різних етапах радянсько-німецького діалогу 1938–1940 р. українська проблематика була не лише приводом для конфронтації, але і стимулом зближення. Проводячи складні дипломатичні комбінації Гітлер і Сталін використовували «українську карту» для реалізації своїх цілей. Переможцем вийшов Сталін, який зібрав усі українські землі, і остаточно припинив спекуляцію українським питанням, яке після перемоги у війні ставало внутрішньою проблемою СРСР.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Віднянський С. В. Українське питання в зовнішньополітичних концепціях Чехословаччини (1918–1989 рр.) / Степан Васильович Віднянський // Український історичний журнал. – 1997. – №1. – С. 43–61
2. Гетьманчук М. П. Між Москвою та Варшавою: українське питання у радянсько-польських відносинах міжвоєнного періоду (1918–1939 рр.) / Микола Петрович Гетьманчук. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 432 с.
3. Гітлер Адольф Mein Kampf [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economics.kiev.ua/index.php?id=223&view=article>
4. Из Отчетного доклада Центрального Комитета ВКП (б) XVIII съезду ВКП (б) / Год кризиса 1938–1939: Документы и материалы. – М.: Политиздат, 1990. – 555 с.
5. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні / Володимир Косик. – Львів: НТШ, 1993. – 685 с.
6. Левітас Ф. Друга світова війна: український вимір / Фелікс Левітас. – К.: Наш час, 2012. – 272 с.
7. Литвин М. Сталін і Західна Україна 1939–1941 рр. / М. Литвин, К. Науменко. – К, 2010. – 80 с.
8. Національне питання в Україні ХХ – на початку ХХІ ст.: історичні нариси / [ред. Рада: В. М. Литвин, Г. В. Боряк, В. М. Даниленко та ін.; відп. ред. В. А. Смолій]. – К.: Ніка-Центр, 2012 – 592 с.
9. Прокоп М. Україна і українська політика Москви / М. Прокоп. – Мюнхен: Видавництво «Сучасна Україна», 1956. – 176 с.
10. Свідерська Н. Радянський союз у дипломатичній інтризі навколо карпатської України / Н. Свідерська // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. — Серія: Історія. – Вип. 12. – Тернопіль, 2001. – С. 12–126.
11. Свідерська Н. Український чинник у німецько-радянському зближенні навесні 1939 р. / Н. Свідерська // Мандрівець. – 1999. – № 5. – С. 41–44.
12. Свідерська Н. Українське питання в планах Німеччини після мюнхенського періоду / Н. Свідерська // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – Серія: Історія. – Вип. 11. – Тернопіль, 2000. – С. 195–203.
13. Свідерська Н. Українське питання у контексті міжнародної політичної кризи весни 1939 року / Н. Свідерська // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – Серія: Історія. – Вип. IX. – Тернопіль, 1999. – С. 62–69.
14. Трубайчук А. 1939 год. К истории советско-германского уговора / А. Трубайчук. – К.: Асоциация историков «Истина», 1994. – 138 с.
15. Фляйшхауер И. Пакт. Гитлер, Сталин и инициатива германской дипломатии 1938–1939 / И. Фляйшхауер. – М.: Прогресс, 1990. – 480 с.

Ткаченко І.

Науковий керівник – доц. Старка В. В.

ПЕРІОДИЧНІ ТА ЛІТЕРАТУРНІ ВИДАННЯ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

Міжвоєнний період – особлива сторінка розвитку українських земель. Незважаючи на світові війни, революції, економічні проблеми та низький рівень соціально життя населення, не занепадала в той час культура. Великий вплив на цей процес мали літературні та періодичні видання, які виходили на західноукраїнських землях. Саме вони часто ставали засобом, який не лише інформував українців про ті чи інші події, але й об'єднував, піднімав на боротьбу за

відродження власної державності. Чимало потрясінь пережили наші пращури в зазначений час, як в соціально-економічній та політичній, так і в культурній сфері. Втративши власну державність, говорити про повноцінний розвиток культурної сфери важко. Проте, українці показали, що можливо. Адже, саме завдяки пресі, занепад не відбувся, а розпочалося відродження національно свідомості. Для науковців питання культурно-освітнього розвитку західноукраїнських земель в міжвоєнний період було й залишається актуальною темою дослідження. Адже, чималий внесок у розвиток гармонійної особистості українців та становлення їхньої самобутньої ідентичності внесли творці періодики 20-30-х років ХХ століття. Проте, через підневільний статус українського населення, відсутність власної держави, досліджувати розвиток преси у міжвоєнний період практично було заборонено, тому після здобуття Незалежності нашою ненькою – Україною, із забуття повертаються старенькі сторінки газет, із знайомими кожному із нас заголовками та проблемами, які турбують суспільство й сьогодні. В роки міжвоєнної українська інтелігенція переживала період піднесення. Після 1921 р. літературний процес проходить в Західній Україні та Наддніпрянщині, проте під різними кутами. Незважаючи на згубну політику влади, літературний процес не лише не припинився, а й відродився з новими силами.

В Західній Україні преса виступала не лише засобом повідомлення різноманітних фактів з життя суспільства, а й показником соціально-політичного та культурно-освітнього розвитку. Високо оцінювали українські видання представники країн Заходу. Тому не можна не зазначити про їх високий фаховий рівень, попри нестачу достатнього фінансування.

Для науковців, які займаються вивченням історії, та й пересічних громадян нашої держави, українська періодика є першоджерелом, яка разом з іншими матеріалами становить підґрунтя вивчення соціально-економічних та політичних процесів, які відбувалися в зазначений період. Не справедливо б було говорити, що періодичні видання є лише додатковим джерелом при вивченні історії. Адже з її сторінок ми проглядаємо незаангажований погляд на факти. Преса допомагає з'ясувати, які настрої панували в той час, які питання найбільше турбували місцевих жителів.

Проблемою нашого суспільства залишається те, що вивчення української журналістики розпочалося лише наприкінці 80-х років минулого століття. Чимало видань залишилися поза увагою науковців, часто про те, що писали в минулому дізнаються лише зі спогадів очевидців, та на превеликий жаль, їх залишається все менше і менше. Тому вивчення та дослідження періодичних і літературних видань важливе не лише для збагачення історичної пам'яті, але й для світлого майбутнього.

Мета дослідження – проаналізувати українську пресу міжвоєнного періоду в Західній Україні як одне з основних джерел вивчення історичних процесів та подій, окреслити основні бібліографічні матеріали та рівень розвитку й впливу української журналістики на різноманітні аспекти культурного процесу в Західній Україні.

Джерелознавчу базу дослідження становлять праці І. Кривецького, І. Брика, А. Животка, М. Возняка, І. Калиновича, О. Муц, М. Глакович, Є. Мишлінського. Ними висвітлено передумови виникнення періодики, її розвиток та спеціалізацію в окреслений період [1], [2], [3], [4], [6], [7].

Одним із перших дослідників української преси в міжвоєнний період був І. Калинович, який у своїх працях окреслив кількісний показник розвитку української преси. Так, за дослідженням І. Калиновича, на території Західної України українською мовою виходило у 1923 р. – 50, у 1924 р. – 54, у 1925 р. – 73 часописів. У 1925 р. нараховувалося 315 україномовних періодичних видань, що видавалися у світі [3, с. 20]. Також слід зазначити, що І. Калинович структурував україномовну періодику за змістом, виділивши 15 категорій [4, с. 2]. Проаналізувавши дані Калиновича, можемо зробити висновок про те, що в період з 1923 по 1925 рр. значно зросла кількість україномовних видань. В свою чергу це свідчить про інтенсивний розвиток української культури. Також важливим показником виступає різноманітність категоріального апарату україномовної преси.

Чільне місце у дослідженні української преси міжвоєнного періоду посідає монографія Л. Сніцарчук «Українська преса Галичини і журналістикознавчий дискурс». Автор аналізує політико-правові умови існування української преси у міжвоєнний період. У дослідженні

акцентовано увагу на висвітленні розвитку та функціонування журналістики в цілому [9].

Західноукраїнська періодика стала об'єктом дослідження для С. Костя, львівського дослідника, який вивчав проблеми функціонування, тематики публікацій преси краю, а також її роль в суспільно-політичному житті. Останній аспект повною мірою висвітлений у монографії «Західноукраїнська преса п.п. XX ст. у всеукраїнському контексті» [5].

Початком україномовної періодики можна вважати 1922 р.. Адже, після ополчення українських територій польською владою, в Західній Україні ліквідовано українські друкарні, зокрема припинила виходити у світ одна із найпопулярніших в той час газета «Діло», яка відновилася лише в 1922 р..

Тричі на тиждень почала виходити газета «Вперед», яка орган соціал-демократичного напрямку, під редакцією Буняка в 1918 р.. Також слід зазначити, що соціал-демократи видавали свій щоденник «Добра Новина», який виходив українською та польською мовами.

У Станіславі виходили газети «Свобода» і «Народ», як щоденники української радикальної партії.

Чимале значення для культурного розвитку західноукраїнських земель у міжвоєнний період мали видання для жінок. Галицьке жіноцтво, перебуваючи в ізоляції від співвітчизниць Наддніпрянщини не залишилося в тіні. На сторінках періодично преси для жінок висвітлювали різноманітні факти з життя, писали про видатних діячів українських земель, зокрема про Шевченка та Кобилянську. Галичанки в 20-ті роки досягли чималих успіхів, отримали місця на різноманітних посадах в усіх без винятку сферах суспільного життя, від економіки та культури до політики та військової справи. Маючи в своєму розпорядженні такий арсенал, західноукраїнське жіноцтво не могло залишатися без власної періодики. Одним із перших їх часописів стала «Жіноча доля», яка побачила світ в 1925 р. Основні зусилля видавців були покладені на підвищення духовного та культурного рівня, усвідомлення національної єдності. Великої популярності журнал набув серед українських жінок, та й не тільки. Порівнюючи із сьогоднішніми виданнями для прекрасної половини людства, можна констатувати той факт, що «Жіноча доля» – це справді український часопис, в якому основні публікації були присвячені піднесенню національної свідомості. Слід зазначити, що хоча журнал й був жіночим, проте його публікації ніколи не суперечили загальнонаціональним інтересам, навіть на користь світового феміністичного руху. Протягом всього часу свого існування журнал готував жінок нового типу, які разом з чоловіками змогли б боротися за національну єдність та відновлення власної державності на українських землях. Великий внесок у розвиток журналу здійснила – О. Кисілевська, головний редактор. На власному прикладі, у всіх без винятку публікаціях, ця жінка показувала, якими ідеалами повинна керуватися кожна громадянка нашої Вітчизни. Під грифом мучениці уявляли українську жінку західноєвропейські держави, та під впливом «Жіночої долі» вони зрозуміли, що насамперед, українка – це борець, сильна та вольова особа, яка не покладаючи рук, віддає всі сили своїй Батьківщині. Журнал допомагав усвідомити українкам їхню роль матері, дружини, громадянки, при цьому залучаючи образи славних українок, таких як О. Кобилянська, Л. Українка та ін.

Ще одним жіночим виданням, яке виходило на західноукраїнських землях був часопис «Наша мета», в якому повідомляли про права, якими володіла кожна українська жінка. Проте, через відсутність достатнього фінансування, часопис припинив своє існування, не знайшовши особливий підтримки серед українського жіноцтва.

Розвитку українського мистецтва сприяв журнал «Наша хата», посиленню жіночого руху – часопис «Жінка», допомогти у господарських справах українським жінкам намагалися видавці часопису «Українка».

Преса для жінок була різноманітною, та незважаючи на неоднаковість видань, їх ідеологію, в основному всі вони були покликані піднімати дух українського жіноцтва, закликали їх до боротьби за відновлення власної держави.

Незважаючи на важкі умови розвитку західноукраїнських земель, розвивалася в цей час і преса для дітей. Зокрема, це – часопис «Світ дитини», журнали – «Орлики», «Сонечко» та ін. Метою їхньої діяльності було підняття культурно-освітнього рівня українських дітей. Зокрема, журнал «Українська ластівка» зображував різноманітні ілюстрації, поряд з віршиками, які присвячувалися як різноманітним аспектам суспільного життя, так і святкуванню церковних

свят (Різдва, Великодня). Дитячі видання сприяли розвитку освіти серед молоді, плекали патріотизм та любов до своєї Батьківщини.

Особливе місце серед періодичних видань західноукраїнських земель посідали комедійно-сатиричні журнали. Зокрема, одним із них був журнал «Комар», який став символ єднання українців західних областей і Наддніпрянщини. Виходив протягом 20-30-х років минулого століття, коштував 15 копійок – на лівому березі Дніпра, і 25 копійок – на правому. Здавалося б, це були два зовсім різних видання, проте тематика публікацій була не те, що схожою, а ідентичною, проіннятою бажанням в комедійній формі викрити негативні тенденції тогочасного життя. Наприклад, випуск за 15 лютого 1925 р., який виходив в Наддніпрянщині на обкладинці містив карикатуру і підпис: «Привид бродить по фабзавучах, привид туберкульозу». Проаналізувавши цей вислів, можемо зробити висновок про те, що однією із загроз, яка поїдала людей був туберкульоз. Наймасовіших форм він набрав на підприємствах і заводах, де умови праці були нестерпними. На західноукраїнських землях ситуація була такою ж, прикладом може слугувати назва журналу, яка говорила сама за себе, адже після слова «Комар», меншим шрифтом писали: «Кусає кожного тижня». Стає зрозумілим, що кусав цей комар владу, яка перешкоджала вільному розвитку українських земель. Такого ж змісту були й інші сатиричні видання, такі як «Будяк», «Жорна». В основному метою їхньої діяльності було бажання висвітлити недоліки влади, суспільства, життя, в гумористичній формі.

Надсилати свої матеріали до газет в той час міг будь хто, проте обов'язковою умовою було чітке формулювання, зрозуміле для простого люду, зокрема селянства. Наприклад, на сторінках народної газети «Наша спілка» писали: «Рукописи просимо надсилати, написані простою для селянства мовою, переписані чітко на одній сторінці». Подібні вимоги містили усі видання, які виходили на українських землях, адже основний арсенал читачів складали корінні жителі України, в переважній більшості – селяни.

Українські Січові Стрільці також мали власні видання, які в основному передавали інтереси визвольної боротьби, які панували в лавах цієї організації: «Бомба», «Самохотник» та інші. Боротьба та піднесення національно свідомості населення – основна мета їх виходу.

Більша частина періодичних видань окресленого періоду виходила у Львові, проте преса розвивалася й в інших західноукраїнських містах, зокрема «Український Голос», що виходив у Перемишлі, «Голос Покуття» в Коломиї, у Тернополі – «Подільський Голос» [2]. Можемо прослідкувати що майже кожне провінційне містечко мало свій друкований орган, завдання якого було – пробудження національної свідомості та сприяння загальнодержавній консолідації суспільства.

Чимале значення має дослідження літературної періодики 20-30-х років ХХ століття, яка разом із пресою становила основу всебічного культурного розвитку нації.

Особливою формою розвитку літературного життя в Галичині були літературні об'єднання, які особливо активно створювалися в перше повоєнне десятиліття: «Митус» (1922 р.), «Богема» (1922 — 1923 рр.), «Логос» (1922 — 1931 рр.), «Інтебмовсегії» (1927 — 1928 рр.), «Квітень» (1925 р.), «Горно» (1929 — 1932 рр.), «Західно-українське мистецьке об'єднання (ЗУМО)» (1931 р.), «Листопад» (1929 — 1930 рр.), «Недея» (1932 — 1933 рр.) та інші [1].

Основними ідеологічними напрямками, які мали власні видання були націоналісти – «Літературно-науковий вісник», католики – «Поступ», модерністи-авангардисти – «Митуса», радянські – «Вікна». В 30-ті роки відбулися деякі зміни, на задній план відійшли радянські та модерністи-авангардисти, а особливо популярними стали видання лібералів – «Назустріч» та інші [1].

Дослідження преси, як періодичної, так і літературної дозволяє відродити в свідомості українців чимало визначних особистостей. Слід зазначити, що україномовна преса західноукраїнських земель в міжвоєнний період є джерелом для осмислення розвитку української журналістики загалом.

М.Рудницький, «Преса і література», 1928 р.: «Преса, що не має перед своїми очима зеркала літератури, щоб шукати в її призмі обрисів кожної ідеї, щоб доводити її до форми, гідної уваги, живе всіма успіхами неграмотної літератури, яка вірить у самоодозвольність популярних ідей ким-небудь і як-небудь повторюваних» [8, с. 2].

Основними осередками виходу періодичної преси в міжвоєнний період в Західній Україні

були великі міста та провінції, політичні партії та різноманітні організації. В основному це були або фахові видання, які стосувалися певних галузей (спорт, політика, культура, економіка). У західноукраїнській літературній періодиці можна виділити три типи видань:

- літературно-громадські часописи;
- літературно-наукові часописи;
- літературно-мистецькі часописи [1].

На прикладі літературно-громадських видань можемо зробити висновок про те, що особливому в досліджуваній період пересічних громадян цікавили питання, які стосувалися політичного та економічного життя країни, меншою увагою користувалися праці науковців.

Слід зазначити, що зважаючи на політику країни-окупанта, українська преса часто була недовготривалою. Владу часто не влаштовували ті чи інші думки, висловлені на сторінках періодичних та літературних видань, тому часто їх закривали, змінювали редакторів.

Якщо говорити про завдання, які виконувала українська преса можна згадати слова Є.Маланюк, який повідомляв, що література є підґрунтям для духовного розвитку суспільства [6, с. 44].

Українська преса міжвоєнного періоду виконувала чимало функцій. Зокрема, вона була одним із провідних чинників формування високоосвічених кадрів української інтелігенції. Підвищувала культурний рівень населення. Інформувала про різноманітні соціальні, економічні, політичні й культурні процес, які відбувалися на західноукраїнських землях.

Говорячи про особливості західноукраїнської преси міжвоєнного періоду, слід зазначити:

- переважання націоналістичних видань, які виходили українською мовою;
- висвітлення на сторінках періодичних видань різноманітних аспектів з усіх сфер життя (економіка, політика, соціальна сфера);
- преса виражала інтереси всіх верств населення, часто виходила за кошти місцевих жителів;
- право приймати участь у підготовці того чи іншого номеру мали усі без винятку прошарки суспільства, в переважній більшості – інтелігенція, проте освічені селяни та робітники також мали право подавати свої матеріали до публікації;
- преса була в першу чергу не інформатором, а «будильником нації», її основне завдання – пробудження національної свідомості;
- незважаючи на тиск з боку влади, часто короткі терміни виходу, на сторінках західноукраїнських видань порушувалися глобальні проблеми – стосунків з Росією, та країнами Заходу, відродження власно держави.

Чимало перешкод було на шляху становлення та розвитку української преси. Польська влада не була зацікавлена в розвитку україномовної періодики, часто змінювалися видавці та події, які висвітлювали видання. Проте, здобутком українського культурного процесу 20-30-х років ХХ століття було те, що преса Західної України виступала засобом культурно-освітнього розвитку. На сторінках газет окреслювалися різноманітні аспекти життя, особливою увагою користувалися громадські видання. В наш час особливу увагу дослідників привертає преса міжвоєнного періоду, адже вона виступає фактографічним матеріалом не лише для з'ясування умов становлення української журналістики, але й для істориків. Сторінки періодики – неоціненні скарби, які виступають першоджерелами при вивченні історії нашої Батьківщини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гладкович М. Специфіка західноукраїнських літературних видань як джерела вивчення літературного процесу 20 – 30 – х рр. ХХ ст. / М. Гладкович : [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/jur/publications/visnyk26/Statti_Gdakovycz.htm
2. Животко А. Історія української преси / А . Животко : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/category/46/86/67/>
3. Калинович І. Показчик української культури за 1925 рік / Калинович І. – Львів-Київ: “Діло”, 1926 . – С. 20
4. Калинович І. Українська преса у 1924 р. / І. Калинович // Діло. – 21 вересня 1924. – С. 2.
5. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті: (засади діяльності, періодизація, структура, особливості функціонування) / Кость С. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006. – 510 с.
6. Маланюк Є. Кінець російської літератури / Є. Маланюк // Літературно-науковий вісник. – 1926. – Ч. 1. – С. 44.

7. Муц О. Україномовна періодика Західно України (1920 – 1939 рр.) : історіографія проблеми / О. Муц: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/nztnpu_ist/2011_1/Articles/46_Muts.pdf
8. Рудницький М. Преса і література / М. рудницький // Світ.– 1928. — Ч.15-16. — С.2-3.
9. Сніцарчук Л. Українська преса Галичини (1919–1939 рр.) і журналістикознавчий дискурс / Сніцарчук Л. – Львів, 2009. – 416 с.

Янюк І.

Науковий керівник – доц. Старка В. В.

УЧАСТЬ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА У ПРАВО-РАДИКАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Діяльність право-радикальних організацій є недостатньо дослідженою і по цей час. Ще більш суперечливою є проблема інтерпретації цих подій. Слабо дослідженим залишається соціальний склад учасників національно-визвольного руху на території Західної України у його правому спектрі. Це пояснюється тим, що основним завданням право-радикальних організацій була боротьба за національні, а не соціально-економічні права, що і зумовлювало більшу увагу до національної приналежності своїх прихильників, тому при дослідженні право-радикального руху увага дослідників в основному зосереджена на цей аспект, що призводить до викривлень і неправильного тлумачення націоналістичного руху на території західноукраїнських земель в цілому.

Метою даного дослідження є: вивчення ролі селянства у діяльності право-радикальних організацій та у національно визвольній боротьбі українського народу, що здійснювалися на окупованих Польщею українських землях в міжвоєнного періоду.

Досягнення поставленої мети потребує виконання наступних **завдань:**

Вивчення історіографії проблеми;

дослідження місце селянства у формуванні та діяльності право-радикальних організацій Західної України у міжвоєнного періоду.

висвітлення участі селян у суспільно-політичних та соціально-економічних акціях право-радикальних організацій, що діяли на західноукраїнських землях у міжвоєнний період. Розкрити роль право-радикального руху в житті селянства західної України в міжвоєнний період.

Українському національному рухові присвячено чимало різноманітних публікацій. Дослідник Микола Посівнич стверджує, що в період з 1945 по 2002 рр. було опубліковано 127 збірників документів та матеріалів, 557 книг, 548 статей у наукових збірниках, 26 розділів у колективних монографіях, навчальних посібниках, 1075 газетних і журнальних статей, захищено 32 дисертації [10, с. 9]. За одинадцять наступних років їх число лише зростало.

Загалом історіографію національно - визвольного руху українського народу, що діяв на західноукраїнських землях в міжвоєнний період доцільно поділити на три групи: радянська історіографія, розвідки української еміграції, дослідження часів української незалежності.

Найбільш повно участь селянства у національно-визвольній боротьбі українського населення земель, анексованих Польщею розкрили Ю. Сливка та Т. Памфілова у праці «Історія українського селянства», де було розкрито роль селянства в акціях політичних сил різного спектру, що відбувалися на західноукраїнських землях в міжвоєнний період[11].

Разом з тим, недоліком радянської історіографії є замовчення багатьох фактів діяльності правих організацій, а також суб'єктивна ідеологічно забарвлена оцінка їхньої діяльності. В ґрунтовному радянському дослідженні «Історія селянства Української РСР», основну увагу приділено вивченню соціально-економічного становища селян, та вказувалося на співпрацю «буржуазних» (право-радикальних – І.Я.) партій з польським окупаційним режимом [4, с. 237].

Сучасна Українська історіографія представлена розвідками: Миколи Посівнича, Івана Губки, Володимира Дмитрука, Олега Полянського, Нестора Мизака, Василя Ухача, Ігора Гаврилів та багатьох інших.

Микола Посівнич в своїй праці «Воєнно-політична діяльність ОУН у 1929 – 1939 роках» характеризує особливості політики ОУН в міжвоєнний період, розкриває перипетії, які супроводжували утворення організації, вироблення її основних ідейних положень, наводить